

ker so Nemci, le drži se gesla svoji k svojim, ker bodeš s tem mestjana ugonobil, ali pa vsaj kako občutljivo poškodoval, tvojo narodnost pa — povzdignil. Dragi mi kmet, pa ni res! Mestjana ne bodeš poškodoval, pač pa bodeš poškodoval prav izdatno samega sebe. Saj poznamo tisto geslo svoji k svojim, saj vemo, kako je pred kratkim ravnal neki slovenski milijonar. Kmečke groše kaj rad pobira za svojo moko, žito pa, katero za to moko rabi, naročuje od židov na Ogrskem! To je svoji k svojim. Ako toraj ne prodaš dragi mi poljedelec, dragi mi kmet tvojih pridelkov mestjanuu, trgovcu itd. ako je hočeš pa vendar prodati, potem moraš delo, katero je do sedaj — seve proti malemu plačilo — izvrševal drugi za Tebe, izvršiti sam! S tem da se Ti da priložnost prodati Tvoje pridelke v bližnjem mestu, v trgu, ali pa morda celo že v domači vasi, prihraniš si sam mnogo potov, in lahko opraviš med tem časom drugo delo, lahko si priskrbiš druge pridelke.

Grozovitna je bedarija klerikalcev, ako ti pridigujejo, češ, le ne oddaj mestjanu ali pa trgovcu Tvojih pridelkov, in videl bodeš, da ga s tem ugonobiš. V zadnjih klerikalnih listih se piše na primer, naj kmetje ne prinesejo v mesto zelenjave in drugega in videli bodejo, da bodejo mestjani s tem zdatno obškodovani. Evo ti, dragi mi kmet, ravno nasprotni dokaz! V mesto Ptuj so pripeljali pred par leti scogrski kmetje več vozov zelja, luka, sploh poljskih Boga pridelkov in so prodajali te pridelke, kateri so bili o izvrstni in jako dobri na ptujskem mestnem šeniku po bolj nizki ceni, kakor je to kmetom v ptujskih okolicih mogoče. Mestjani so dobili toraj izvrstne delke po nizki ceni, a kmetje iz ptujske okolice svojih niso mogli nikakor prodati. A glejte, kaj a vsi ukrenilo mesto?

Ljub Uvidevši, da je mestjan in kmet živel do sedaj vedno v najboljšem prijatelstvu, je določilo mesto Ptuj, da Ogri ne smejo pripeljati več svojih pridelkov v Ptuj, čeprav so njihovi omenjeni pridelki boljši in cenejši, kakor pridelki kmetov v ptujski okolici, češ, ako pride kmet iz te okolice v Ptuj kupuvat družega blaga, potem je tudi treba, da se mu odkupije njegovi pridelki, čeprav bi te pridelke dali drugi kraji, in sicer boljše in cenejše.

Tako je tudi prav! Kmet in mestjan naj delata skupaj, ker je vedno resnično, da roka roko umiva!

Dragi kmet, ali ti je tvoje pridelke kedaj že farovž odkupil? Ne, odnesel ti jih je že, toda — navadno zastonj.

Kmetje v celjski okolici, kdo pa plačuje hmelj najbolje?

Povsod se lahko doprinese dokaz, da je omenjena hujskaria od klerikalne strani neumestna, da je za kmeta nevarna, nikakor pa ne za mestjana, kateri si lahko svoje potrebe, posebno pri sedajnih modernih prometih naroči iz daljnih drugih krajev in sicer ceneje, kakor mu jih prodaje naš kmet.

Povsod, povsod se lahko dokaže, da to hujskario povzročajo samo klerikalni hujščaki, ker hočejo

potem sami v kalni vodi ribiti, seve za svoj, nikdar polni pregloboki farški žep!

Kdor je tako nespameten, da tega ne uvidi, ta je še pač v klerikalni temi, Bog daj da bi mu prisvetila kmalu jasna naprednjaška zvezda.

Našim naročnikom.

Uredništvo in upravljeni „Štajerca“ želi vsem svojim vrlim naprednim kmetom in naročnikom prav veselo in srečno alelujo!

Spodnje-štajerske novice.

Goljufija. Bivši ulanski enoletni prostovolec v 8. ulanskem polku, Robert Blašič iz Ptuja je nopravil na Dunaju nad 200 tisoč kron dolga in je sedaj s svojo ljubico, neko Kastner, pobegnil. Na-farbal je večinoma krčmarje in trgovce, ter jim je pravil, da ima od očeta pričakovati velika posestva v Ptuju in na Hrvaškem. Njegovi glavni upniki bili so že v Ptuju, da se prepričajo o istini Blašičevih trditev, a tukaj so zvedli, da jih je ogoljufal. Blašič je tudi ponaredil podpise nekega ptujskega notarja in večjega posestnika v ptujski okolici ter se mu je tako posrečilo, to visoko goljufijo izvršiti.

Pazite pri streljanju. Znana vam je vsem navada, da se o veliki noči navadno strelja iz topičev, iz pištol in tako dalje, na čast našemu Odrešeniku in njegovemu vstajenju. Kmetje pazite, da se pri tem streljanju ne bode zgodila kaka nesreča. Deca in nedorasli fantiči nimajo pri streljanju ničesar opraviti, toraj proč ž njimi od takega posla!

O Ptiju piše zadnji „Fihpos“, da je za kmete nevarno mesto, ker se baje pripravlja v njem največ strupa, namreč žganja. Kmetje, vprašajte enkrat „Fihposa“, v kojem posestvu je največ fabrik za — spiritus. Ako ne bode po svoji navadi lagal, vam mora povedati, da jih je največ v rokah bogatih duhovnikov, menihov in škofov. Ali jih hočeš vedeti, „Fihpos“?

Ogenj. Dne 22. marca t. l. nastal je pri posestniku Valentinu Pohorcu v Dobrovcih na nedognani način ogenj, kateri je posestvo Pohorčeve z krmo in nekimi poljedeljskimi orodji vred uničil. Škoda znaša 2260 kron, a zavarovalna vsota samo 1600 kron.

Dete v ognju. Dne 16. marca t. l. napravila je 10letna Ana Vimer, hčerka vdove Katarine Vimer pri Sv. Lovrencu na ognjišču ogenj, da bi si neko jed pogrela. Pri tem je pa tako neprevidno delala, da se je njena óbleka užgala ter se deklica po celem životu hudo ožgala. Njene matere, katera ima štiri malih otrok ni bilo doma, ter je šele po tej nesreči prišla od zunanjih opravkov.

Tatvina. Dne 17. marca tega leta so tatovi ulomili v sobo opekarja Butolija v opekarnici gosp. Matzuna v Ragoznicu pri Ptuju. Tatovi so iz zaprtega kovčeka (koferja) Butolija okrali znesek 10 kron ter več obleke in drugih reči. Sumi se, da so to tatvino

izvršili trije laški delavci, ker so ob enem tudi izginali tri delavske knjige dotičnih delavcev, še bolj pa, ker so vsi trije omenjeni isti dan iz Ptuja odišli.

C. kr. okrajni sodniji izročili so Jurija Wigerja in Leopolda Peteka iz mestnega in Drsteljskega vrha, ker sta v preteklem letu neko potupočo družino (moža in ženo), katera je prenočevala na škednju posetnika Potočnika ob polnoči z nožem hotela napasti. Ob enem sta hotela tudi ženo posiliti. Napadena sta začela kričati, na kar sta omenjena zločinca zbežala. Ker pa jih niso poznali, se je še le sedaj posrečilo njiju dobiti in zapreti. — Dalje so zaprli znanega nevarnega tata Jožefa Gomza iz Grajenskega vrha, ker je Jakobu Kolariču iz istega kraja žugal z ubojjem. — Lorenc Felnoga, viničar v Janževem vrhu je svojo ženo nečloveško pretepel, in ji žugal, da jo ubije. Tudi njega so ptujski sodniji izročili. •

Dopisi.

Črešnice pri Konjicah. Ogrizek pa šola. Blagovolite gospod urednik, k zadnjemu dopisu v 5. številki sledče v pojasnenje dostaviti: Ko je prečastiti gospod dekan in kanonik dr. L. G. koncem mesca avgusta 1902 tukaj skušnjo iz krščanskega nauka imel, me je obiskovaje prijazno vprašal, kaj zahtevam, da od vsega prepira z župnikom Ogrizekom opustim i. t. d. Tedaj odgovorim: Ako g. župnik vse obrekovanje čez me na prižnici, pri sejah krajnega šolskega sveta, v spovednici in sploh pri vseh prilikah „ravno tam prekliče“; to pa tem bolj, ker on vkljub svojemu preklicu pri sodniji „znotvega“ pisano in rečeno vse naprej trdi in širi! — najbujše pa še od tistih, štirih silovitih prič“!! od katerih dosedaj ni nobene imenoval! ki bi vse njegove najostudnejše izraze čez me „potrjevale“! da mi resnično ljudje taka imena od vseh strani dajejo, katere pa me je groza ponavljati i. t. d. „nazaj vzame in vsemu temu konec napravi“!! — To pa zopet tembolj, ker že Ogrizeka predobro poznam, temveč sem mu pri sodniji prizanesel, tem nevarnejši je pozneje postal!! Vse drugo zadoščenje mu pregledam in prizanesem. — Nato reče veleučeni gospod dekan in doktor: „To pa Ogrizek ne bo hotel storiti!“ Potem takem bi se bil moral jaz „brezpočojno na milost in nemilost“ udati, ničesar zahtevati, vse krivice voljno pretrpeti, se nobenih časnikov v pomoč posluževati! četudi nimam prižnice i. t. d. na razpolago, in tako Ogrizeku še večji „pogum“ napraviti, kakor si ga je pozneje resnično dovolil! kajti pouk i. t. d., katerega Ogrizek od svoje višje strani dobi, bere samo on in nihče drugi, zato vse obrne! ter se strese po pregovoru kot — — le edini časnik, ga nekoliko ukroti. In pri tem je pogovor ostal. Dasitidi pa župnik ni ene besede preklical, sem jaz vendar na iskreno željo dekanovo vse v miru pustil in se nikjer več zagovarjal! Nasprotno pa Ogrizek, ki je svojemu predpostavljenemu gospodu na hudo zagroženje „sveto obljudil“, ako se mu za zdaj še prizanese, hoče zanaprej mirovati!! i. t. d., je čez dva tedna, dne 14. septembra 1902, že tako na prižnici

začel čez me udrihati ter moje opravičenje! tožbe imenovati, kakor sem že zadnjič omenil, da je moja gospa od same jeze! in sramote! iz cerkve zbežala! da so ljudje kar strme gledali. Potem pa si še Ogrizek predzrne tirjati: jaz in moja gospa morava v cerkev priti in med otroci ravno pod prižnico stati in vse to „obračanje“ poslušati. Pa tudi na to obrekovanje sem podpisani na dekanovo gorko željo še zmirom potrpel! — Na to pa se Ogrizek ojači ter začne v treh časnikih „Slovencu“, „Gospodarju“ in „Naš Domu“ po meni klestiti. A kako hudo se je spekel in osramotil! Skrajna sem bil iz teh časnikov zbiral, a konečno moram vendar v tem oziru taktnost priznati (morebiti je bil poziv od zgoraj), da je „Slov. Gospodar“ Ogrizeku dne 25. septembra, „Naš Dom“ pa 25. oktobra dobesedno takole odgovoril: „Črešnice. O tej stvari nič! — Sicer pa bi nas Vaš dopis spravil v „kajho“, po kateri prav nimamo nobenega hrenjenja.“ Iz tega sledi, koliko termoglavega in nerodnega je moral Ogrizek načekati. Ker se tedaj na ta način ni mogel jeze znebiti, je še stem poskusil, da je meseca novembra in decembra že zopet šolske ure „štrajkal“, to je, jih izpuščal, na prižnici pa vsako nedeljo ponavljal: „Dokler se razmere ne spremenijo“, to se reče, dokler mene Ogrizekove tožbe od tukaj ne izpodijo, „ne morem iti v šolo“!! A Ogrizek je ravno tako, kakor po leti še pred Božičem na polvelje od zgoraj! — zopet rad prišel v šolo, dasitidi sem jaz še vedno bil tukaj. Zraven tega je pošiljal eno pritožbo za drugo na Gradec, kar mu je krajni šolski svet vedno moral podpisati, ter stem le njegovo svojevoljo gojiti, mene s podpisi pa tožiti! A vse to ni nič pomagalo. Ogrizek začne obupavati!! Pa prezviti Mihamuka, še eno si domislji, ter poskusiti svojo srečo dne 21. januvarja pri izpraševanju krščanskega nauka, kakor že znano. Tukaj pa si naj očetje dobro zapomnijo, da oni niso nikakor sposobni, čez učitelja soditi, kajti če bi on postavo celo preziraje, šolske zamunde ne izkazoval, ter bi otroci samo doma pasli in delali, potem bi učitelja hvalili, častili ter ga med zvezde kovali! če tudi bi otroci ničesar ne znali, kakor tudi njih štariši ne, za kar se ja nihče ne zmeni! Ko hitro pa starši po dolgem opominovanju vsaj enkrat 2 kroni kazni dobijo, in naj bi njih otroci še toliko se naučili, vedli in znali, vsaj o tem nihče ne ve in se prepričati ne more, a gorje pa potem učitelju! Le ena prilika, le en vodja ali aranžer. Ogrizek se naj prikaže in vsi vdarijo po izobražitelju njih mladine!! — G. Ogrizek pa si naj zapomni: „To je znak njegove krščanske ljubezni, ki je nevedno ljudstvo zavozil ter toliko zla učinil“!! — Dočim je Ogrizek vnovič pogorel, je po drugi strani istim starišem mnogo škodoval, katerih otroke, pri 20, sem podpisani le iz dobre, proste volje učil, ki so v druge „sosedne, večrazredne šole všolanji“! — pa so zaradi „poldnevnega“ pouka raji semkaj hodili in nekoliko bliže imeli, a bili so potem odpravljeni ter v svoje šole pozvani, ker so se njih stariši dali zapeljati k izreku: nehvaležnost je placiло sveta. Nekteri pa so vse tožbe čez me „prekli-